

تحلیل شعر سخن

بیت اول_معنی

با اینکه سخن در طراوت و لطافت مانند آب است، درست آن است که کم تر سخن بگوییم

تحلیل بیت اول

این بیت دو جمله است

سخن نهاد جمله اول و کم گفتن سخن نهاد جمله دوم

هر سخن ترکیب وصفی

آرایه تشبیه سخن به آب تشبیه شده از نظر لطافت و طراوت

قافیه، _ آب و صواب ردیف _ است

بیت دوم_معنی

اگرچه آب صاف و گوارا است ولی زیاد خوردن آن موجب آزرده‌گی می‌شود.

تحلیل بیت دوم

بیت دو جمله است

آب نهاد جمله اول

اگرچه مخفف اگرچه _ خوردن پر ترکیب وصفی

قافیه - زلال و ملال و خیزد ردیف

بیت سوم معنی

کم سخن بگو و سخنی بگو که مانند مروارید ارزشمند باشد و کم یاب تا سخن ارزشمند تو در همه جهان مشهور شود.

تحلیل بیت سوم

بیت سه جمله دارد

جهان نهاد جمله سوم

(ز) "مخفف (از)

نکته ادبی: این بیت ضرب المثل است

تضاد- میان اندک و پر

آرایه تشبیه وجود دارد سخن ارزشمند به مروارید تشبیه شده.

قافیه: در و پر و این بیت ردیف ندارد

بیت چهارم معنی

به سخن ارزشمند که مانند مروارید کم یاب است می توان نازید و افتخار کرد و سخن بیهوده مثل خشت خام بی ارزشه و فراوان است.

تحلیل

این بیت سه جمله دارد.

چو مخفف چون است.

آن نهاد جمله دوم

توان زد - می توان زد و بر روی هم یک فعل هستند.

نکته ادبی: سخن به مروارید تشبیه شده

منطور از خشت سخن بی ارزش است.

واژه های "در پر" قافیه

توان زد-ردیف

بیت پنجم معنی

یک دسته گل خوش باز صد تا گیاه بی ارزش که بروی هم انباشته شده باشند ارزشمندتر است.

تحلیل

بیت یک جمله است. فعل آن محذوف است.

نهاد یک دسته گل دماغ پرور

گل دماغ پرور یک دسته "صد گیاه ترکیب وصفی

نکته ادبی:

این بیت کنایه دارد.

دماغ پرور کنایه از خوشبو بو دن است.

تضاد میان یک و صد

قافیه: دماغ پرور و بهتر